

Міністерство охорони здоров'я України
Державний заклад «Луганський державний
медичний університет»

ЗАГАЛЬНА ПАТОЛОГІЯ ТА ПАТОЛОГІЧНА ФІЗІОЛОГІЯ

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ

Том 7, № 4, 2012

м. Луганськ

Міністерство охорони здоров'я України
ДЗ «Луганський державний медичний університет»
**ЗАГАЛЬНА ПАТОЛОГІЯ ТА ПАТОЛОГІЧНА
ФІЗІОЛОГІЯ**

Том 7, № 4, 2012

Науково-теоретичний журнал • Заснований у лютому 2006 року

Виходить 4 рази на рік

ОБЩАЯ ПАТОЛОГИЯ И ПАТОЛОГИЧЕСКАЯ ФИЗИОЛОГИЯ

Научно-теоретический журнал • Основан в феврале 2006 года

GENERAL PATHOLOGY AND PATHOLOGICAL PHYSIOLOGY

Scientific – theoretical journal • Founded on February 2006

Головний редактор: Н.К. Казімірко (Луганськ)

Редакційна колегія:

З біологічних наук:

член-кореспондент НАН України професор **В.Г. Радченко** (Київ), професор **В.К. Рибальченко** (Київ), професор **Б.П. Романюк** (Луганськ), професор **І.О. Іванюра** (Луганськ), професор **В.О. Романенко** (Донецьк), професор **Г.В. Коробейніков** (Київ), професор **Б.В. Яковенко** (Чернігів), професор **В.М. Ільїн** (Київ), професор **М.В. Маліков** (Запоріжжя), доцент **В.О. Гаврилін** (Донецьк), професор **В.В. Дичко** (Слов'янськ Донецької області), професор **С.М. Смірнов** (Луганськ), професор **М.О. Носко** (Чернігів), професор **В.П. Ляпін** (Луганськ)

З медичних наук:

професор **А.В. Абрамов** (Запоріжжя), професор **В.І. Берзін** (Київ), к. мед. н. **А.О. Арешкович** (Київ), професор **І.С. Гайдаш** (Луганськ), професор **В.Т. Германов** (Луганськ), професор **А.І. Гоженко** (Одеса), член-кореспондент АМН України **В.М. Єльський** (Донецьк), професор **С.Є. Казакова** (Луганськ), професор **В.К. Казімірко** (Київ), професор **М.О. Клименко** (Харків), професор **Г.К. Кривобок** (Донецьк), професор **Ю.Я. Крюк** (Донецьк), професор **Т.В. МIRONENKO** (Луганськ), професор **К.С. Непорада** (Полтава), професор **Г.К. Палій** (Вінниця), професор **І.Й. Сидорчук** (Чернівці), професор **В.В. Файфура** (Тернопіль), доцент **С.В. Власова** (Пінск), доцент **С.Т. Кохан** (Чіта), доцент **В.М. Шанько** (Луганськ); доцент **О.Р. Лінніченко** (Луганськ) – відповідальний секретар, професор **В.В. Флегонтова** (Луганськ) – заступник головного редактора

Editorial Board:

From biological sciences:

Correspondent member of Ukrainian National Academy of Sciences professor **V.G. Radchenko** (Kiev), professor **V.K. Rybalchenko** (Kiev), professor **B.P. Romaniuk** (Lugansk), professor **I.O. Ivanyura** (Lugansk), professor **V.O. Romanenko** (Donetsk), professor **G.V. Korobeynikov** (Kiev), professor **B.V. Yakovenko** (Chernigov), professor **V.M. Pyin** (Kiev), professor **N.V. Malikov** (Zaporozhye), docent **V.A. Gavrulin** (Donetsk), professor **V.V. Dychko** (Slavyansk of Donetsk region), professor **S.N. Smirnov** (Lugansk), professor **N.A. Nosko** (Chernigov), professor **V.P. Lyapin** (Lugansk)

From medical sciences:

professor **A.V. Abramov** (Zaporozhye), professor **V.I. Berzin** (Kiev), c. med. s. **A.A. Areshkovich** (Kiev), professor **I.S. Gaidash** (Lugansk), professor **V.T. Germanov** (Lugansk), professor **A.I. Gozhenko** (Odessa), correspondent member of Ukrainian Academy of Medical Sciences **V.N. Elskiy** (Donetsk), professor **S.E. Kasakova** (Lugansk), professor **V.K. Kasimirko** (Kiev), professor **N.A. Klimenko** (Kharkov), professor **G.K. Krivobok** (Donetsk), professor **Yu.Ya. Kryuk** (Donetsk), professor **T.V. Mironenko** (Lugansk), professor **K.S. Naporada** (Poltava), professor **G.K. Paliy** (Vinnitsa), professor **I.Yo. Sidorchuk** (Chernovtsy), professor **V.V. Faifura** (Ternopol), docent **S.V. Vlasova** (Pinsk), docent **S.T. Kohan** (Chita), docent **V.M. Shanko** (Lugansk), docent **E.R. Linnichenko** (Lugansk) – executive secretary, professor **V.V. Flegontova** – vice-editor in chief (Lugansk)

Журнал затверджений постановою президії ВАК України від 10 лютого 2010 р. № 1-05/1
Журнал утверждён постановлением президии ВАК Украины от 10 февраля 2010 г. № 1-05/1

© ДЗ «Луганський державний медичний університет» Міністерства охорони здоров'я України
Журнал зареєстрований в Міністерстві інформації України, свідоцтво про реєстрацію КВ № 11090 від 28 лютого 2006 р.

Журнал рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «Луганський державний медичний університет» (протокол № 11 від 22.11.2012 р.)

Підписано до друку 22.11.2012 р. Формат 60x84,8. Папір для писання. Наклад 300 прим. Видавництво ТОВ «Луганська типографія», м. Луганськ

рватки крові у хворих на хронічний гломерулонефрит з ішемічною хворобою серця		of serum of blood for patients with chronic glomerulonephritis with ischemic heart disease
Ильяно В.М. Состояние системы простагландинов у больных с хроническим периодонтитом	191	Iliano V.M. The state of prostaglandin in patients with chronic periodontitis
Каграманян А.Л. Стан периферійної гемодинаміки у молодих осіб з підвищеним і нормальним артеріальним тиском при різних типах погоди	197	Kagramanyan A. L. State of peripheral hemodynamics of young people with high and normal blood pressure during different types of weather
Касинець С.С. Застосування раміприлу у хворих на ревматоїдний артрит у поєднанні з тривожно-депресивними розладами	200	Kasynets S.S. The use of ramipril in patients with rheumatoid arthritis in conjunction with depressive and anxiety disorders
Коваль Г.Д. Роль цитокінів у розвитку ендометріозу, поєданого з безпліддям	203	Koval H.D. The role of cytokines in development of endometriosis combined with infertility
Лебедь К.М. Вплив комбінації рофлуміласту та есслівєру форте на показники енергетичного метаболізму хворих на хронічне обструктивне захворювання легень у поєднанні з неалкогольним стеатогепатитом	207	Lebed K.N. Effect of combination of roflumilast and essliver forte on parameters of energy metabolism of patients with chronic obstructive pulmonary disease in combination with nonalcoholic steatohepatitis
Лозовой С.Ф., Румянцев Г.В., Калинин Е.В. КТ-диагностика местно-распространённого колоректального рака	212	Lozovoy S.F., Rumyantsev G.V., Kalinin E.V. Computer tomography in assessment of locally advanced colorectum cancer
Лоскутов О.А. Использование искусственной электрической фибрилляции сердца для защиты миокарда при операциях аорто-коронарного шунтирования, проводимых в условиях искусственного кровообращения	217	Loskutov O.A. The use of artificial electrical fibrillation of the heart for myocardial protection in coronary artery bypass grafting surgery by cardiopulmonary bypass
Мещерякова А.В. Некоторые особенности патофизиологических и гемодинамических составляющих вестибулярной компенсации у женщин с синдромом головокружения на фоне гормональной коррекции дисгормональных состояний перименопаузы	222	Meshcheryakova A.V. Some of the pathophysiological and hemodynamic characteristics of vestibular compensation in women with the syndrome of vertigo at hormonal correction of dishormonal conditions of perimenopause
Пилипенко И.Б., Воробьев К.П. Косвенные прогностические характеристики гуморального канала регуляции сердечным ритмом при оценке вероятности артериальной гипотензии во время предстоящей спино-эпидуральной анестезии	232	Pilipenko I.B., Vorobyov K.P. Indirect forecasting data channel humoral regulation of heart rate in assessing the likelihood of arterial hypotension during the upcoming spinal-epidural anesthesia
Пустовой А.Ю. Влияние цераксона на интерлейкиновый статус пациентов с черепно-мозговой травмой	237	Pustovoy A.Yu. Influence of ceraxon on interleukin state in patients with traumatic brain injury
Роженко А.В. Стан ліпідного обміну у жінок із хірургічною менопаузою	242	Rozhenko A.V. Lipid metabolism in women with surgical menopause

ЛІТЕРАТУРА:

1. Провоспалительные цитокининдуцирующие свойства ангиотензина II и механизм антицитокиновых эффектов ингибитора ангиотензин-превращающего фермента каптоприла / А.Г. Соловьев, Л.Л. Резников, П.Г. Назаров, С.А. Dinarello // Цитокины и воспаление. - 2006. - Т. 5, № 3. - С. 40-45.
2. Пузанова О.Г. Гіпоталамо-гіпофізарно-наднирничкова система та ревматоїдний артрит: клініко-патогенетичні аспекти / О.Г. Пузанова // Внутрішня медицина. - 2008. - № 2 (8). - С. 23-29.
3. Ревматоидный артрит и депрессия: патогенетическая роль стрессовых факторов (обзор литературы) / А.Е. Зелтынь, Д.Ю. Вельтишев, Ю.С. Фофанова, Т.А. Лисицына, Е.Н. Дрожжина, О.Б. Ковалевская, О.Ф. Серавина, Е.Л. Насонов // Псих. расстройства в общей медицине. - 2010. - № 1. - С. 13-22.
4. Evaluation of efficacy and tolerability of dothiepin hydrochloride in the management of major depression in patients suffering from rheumatoid arthritis / H.S. Dhavale, S. Gawande, V. Bhagat et al. // J. Indian Med. Assoc. - 2005. - Vol. 103. - P. 291-294.
5. The burden of anxiety and depression among patients with chronic rheumatologic disorders at a tertiary care hospital clinic in Karachi, Pakistan / A. Waheed, K. Hameed, A.M. Khan et al. // J. Pak. Med. Assoc. - 2006. - Vol. 56. - P. 243-247.
6. The stress response and the regulation of inflammatory disease / E. Sternberg, G. Chrousos, R. Wilder et al. // Ann. Int. Med. - 1992. - Vol. 117. - P. 854-866.
7. Circadian relationships between interleukin-6 (IL-6) and hypothalamic-pituitary-adrenal axis hormones: failure of IL-6 to cause sustained hypercortisolism in patients with early untreated rheumatoid arthritis / U. Crofford, K.T. Kalogeras, G. Mastorakos, M.A. Magiakou, J. Wells, K.S. Kanik et al. // J. Clin. Endocrinol. Metab. - 1997. - Vol. 82. - P. 1279-1283.
8. The PHARAO study: prevention of hypertension with the angiotensin-converting enzyme inhibitor ramipril in patients with high-normal blood pressure: a prospective, randomized, controlled prevention trial of the German Hypertension League / S. Luders, J. Schrader, J. Berger et al. // Hypertens. - 2008. - Vol. 26. - P. 1487-1496.

Касинець С.С. Застосування раміприлу у хворих на ревматоїдний артрит у поєднанні з тривожно-депресивними розладами // Загальна патологія та патологічна фізіологія. - 2012. - Т. 7, № 4. - С. 200 - 203.

У хворих на ревматоїдний артрит з тривожно-депресивними розладами додавання до стандартної терапії раміприлу покращує показники суглобового синдрому.

Ключові слова: ранній ревматоїдний артрит, тривожно-депресивні розлади, суглобовий синдром, ангиотензин II.

Касинець С.С. Применение рамиприла у больных ревматоидным артритом в сочетании с тревожно-депрессивными расстройствами // Загальна патологія та патологічна фізіологія. - 2012. - Т. 7, № 4. - С. 200-203.

У больных ревматоидным артритом с тревожно-депрессивными расстройствами добавление к стандартной терапии рамиприла улучшает показатели суставного синдрома.

Ключевые слова: ранний ревматоидный артрит, тревожно-депрессивные расстройства, суставной синдром, ангиотензин II.

Kasynets S.S. The use of ramipril in patients with rheumatoid arthritis in conjunction with depressive and anxiety disorders // Загальна патологія та патологічна фізіологія. - 2012. - Т. 7, № 4. - С. 200 - 203.

In patients with rheumatoid arthritis, anxiety and depressive disorders addition to standard therapy ramipril improves the articular syndrome.

Keywords: early rheumatoid arthritis, anxiety-depressive disorder, articular syndrome, angiotensin II.

УДК 618.15-007.62+618.177]-076.5

© Коваль Г.Д., 2012.

РОЛЬ ЦИТОКІНІВ У РОЗВИТКУ ЕНДОМЕТРІОЗУ, ПОЄДНАНОГО З БЕЗПЛІДДЯМ

Коваль Г.Д.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці.

Ключові слова: ендометріоз, безпліддя, цитокини, сироватка крові.

Вступ. Ендометріоз являє собою важливу медико-соціальну проблему, так як вражає жінок репродуктивного віку,

важко піддається лікуванню та призводить до безпліддя у більшості випадків. Ускладнює проблему ендометріозу відсу-

тність інформативних, неінвазивних методів діагностики, а стандартні підходи переважно базуються на лапароскопії, що практично унеможливує контроль перебігу захворювання в динаміці лікування. Тому, останніми роками увага вчених прикута до розв'язання проблеми неінвазивної діагностики ендометріозу, на основі вивчення патогенетичних механізмів його розвитку та їх маркерів. Відомо, що ендометріоз – це поліетіологічне захворювання зі залученням генетичних, ендокринних та імунних механізмів [1-6]. Імунні механізми розвитку ендометріозу є мішенню для активного дослідження в останні роки. Серед великої кількості елементів імунної системи найбільшу цікавість для вивчення в аспекті можливого прикладного значення для діагностики та прогнозування перебігу ендометріозу викликають цитокіни, так як вони мають здатність негайно реагувати на будь-який запальний процес, змінюючи свою концентрацію і їх легко досліджувати. З іншого боку, не зовсім зрозумілими є й причини розвитку безпліддя за ендометріозу, а частота ендометріозу без безпліддя точно не відома, так як ендометріоз виявляється лише при діагностичній лапароскопії, а, враховуючи те, що його симптоматика неспецифічна (болі в попереку, дизурія, диспареунія, тощо), то пацієнтки звертаються в клініку переважно лише з причини безпліддя. Тому, вивчення ролі цитокінів при ендометріозі поєднаному з безпліддям є ще актуальним питанням для розуміння імунологічних аспектів формування безпліддя [7-11]. Відомо, що цитокіни утворюють взаємопов'язані сітки, каскадно ініціюють вивільнення один одного, можуть бути синергістами та антагоністами та мають певні особливості при кожній, окремо взятій, патології [12-16]. Не дивлячись на досить велику кількість робіт, результати досліджень стосовно особливостей цитокінового профілю та їх ролі у формуванні ендометріозу та асоційованого з ним безпліддя досить різняться між собою і це питання не втрачає своєї актуальності [17-22].

Мета дослідження - встановити особливості продукції прозапальних ци-

токінів (ІЛ-1 β , ІЛ-2, ІЛ-12, ІЛ-18, ІФН- γ) та їх кореляційні зв'язки при ендометріозі, асоційованому з безпліддям.

Матеріали та методи дослідження. Обстежено 52 жінки репродуктивного віку (від 18 до 43 років), які звернулися в клініку з проблемами первинного чи вторинного безпліддя впродовж не менше, ніж 2 роки. Всім пацієнткам була проведена діагностично-лікувальна лапароскопія, під час якої було діагностовано зовнішній генітальний ендометріоз. Діагноз підтверджували результатами гістологічного дослідження. У всіх пацієнток досліджуваної групи не було встановлено іншої причини безпліддя, окрім ендометріозу. Контрольну групу склали 26 практично здорових жінок, віком від 21 до 44 років, зі встановленим чоловічим фактором безпліддя у шлюбі. На момент дослідження у жінок обох груп не було виявлено будь-якої патології з боку інших органів та систем. Всі операції проводили в інтервалі 14-20 днів менструального циклу. Кров відбирали перед проведенням лапароскопії. Дослідження всіх цитокінів проводили імуноферментним методом на наборах фірми "Вектор Бест", виробництва Росії. Визначення ІЛ-2, ІЛ-12, ІЛ-18, ІФН- γ проводили на приладі «STAT FAX 303 PLUS», а ІЛ-1 β - на приладі «TECAN SUNRISE». Всі отримані цифрові дані обробляли за допомогою комп'ютерної програми «Past» з використанням критерію Стьюдента.

Результати досліджень та їх обговорення. Відомо, що ІЛ-1 β та ІЛ-18 належать до сімейства ІЛ-1 цитокінів, діють синергічно, сприяють індукції синтезу ІФН- γ , особливо потужно сприяє індукції ІФН- γ ІЛ-18. Окрім того, ІЛ-1 β впливає на синтез ІЛ-2, який, в свою чергу, діє синергічно з ІЛ-12. Опосередковано через ІЛ-2, ІЛ-12 сприяє знову ж таки вивільненню ІФН- γ . Таким чином, синергізм дії всіх перелічених цитокінів має прозапальну активність та сприяє дозріванню та активації пулу цитотоксичних клітин [17-21]. Результати дослідження продемонстрували, що для показників концентрації ІЛ-1 β та ІФН- γ у сироватці крові жінок з ендометріозом та безплід-

ням не виявлено достовірної різниці з такими показниками у контрольній групі – ($p > 0,05$), проте спостерігається статистично достовірне зростання рівню ІЛ-18 в

1,22 разу ($p < 0,001$) та зниження рівнів ІЛ-12 ($< 0,05$) та ІЛ-2 ($p < 0,05$) в 1,13 та 3,95 разу, відповідно (таблиця 1).

Таблиця 1. Рівень цитокінів у сироватці крові хворих на зовнішній генітальний ендометріоз, асоційований з безпліддям ($M \pm m$)

Групи хворих	Кількість хворих (n)	ІЛ-1 β , пг/мл	ІЛ-2, пг/мл	ІЛ-12, пг/мл	ІЛ-18, пг/мл	ІФН- γ , пг/мл
Досліджувана група	52	29,7 \pm 2,6	7,1 \pm 2,0	23,8 \pm 4,69	76,9 \pm 13,46	24,8 \pm 0,8
Контрольна група	30	29,4 \pm 3,2	28,1 \pm 6,2	27,12 \pm 6,61	62,98 \pm 13,26	27,1 \pm 1,4
P		>0,05	<0,001*	<0,05*	<0,05*	>0,05

Примітка: P відображає статистичну вірогідність різниці між показниками досліджуваної та контрольної груп. * $P < 0,05$, * $P < 0,001$ - є достовірною різниця.

Для розуміння ролі вищезазначених цитокінів у розвитку ендометріозу, асоційованого з безпліддям, були проаналізовані кореляційні зв'язки між ними. Між цитокінами ІЛ-1 β та ІЛ-18, ІЛ-12 та ІЛ-18, ІЛ-18 та ІФН- γ кореляційної залежно-

сті виявлено не було ($r = +0,09$, $r = +0,03$, $r = +0,05$, відповідно). Між цитокінами ІЛ-2 та ІЛ-12 та ІЛ-12 та ІФН- γ виявлена пряма кореляційна залежність ($r = +0,37$, $p < 0,05$ ($r = +0,32$, $p < 0,05$), відповідно (таблиця 2).

Таблиця 2. Кореляційні зв'язки між цитокінами у жінок з зовнішнім генітальним ендометріозом, поєднаним з безпліддям ($n = 52$)

	Пари цитокінів				
	ІЛ-1 β – ІЛ-18	ІЛ-2 – ІЛ-12	ІЛ-12 – ІФН- γ	ІЛ-12 – ІЛ-18	ІЛ-18 – ІФН- γ
Коефіцієнт кореляції (r за Спірманом)	0,09	0,37*	0,32*	0,03	0,05

Примітка: * $p < 0,05$.

Таким чином, для ендометріозу, асоційованого з безпліддям, є характерним дисбаланс цитокінів у сироватці крові та позитивні кореляційні залежності між синергічними цитокінами. Для поглибленого розуміння одержаних результатів слід провести аналогічні дослідження для цитокінів перитонеальної рідини та порівняти одержані результати.

Висновки: 1) У сироватці крові жінок з ендометріозом, асоційованим з безпліддям, спостерігається статистично

достовірне зростання рівню ІЛ-18 в 1,22 разу та зниження рівнів ІЛ-12 та ІЛ-2 в 1,13 та 3,95 разу, відповідно. 2) Виявлена пряма кореляційна залежність між цитокінами ІЛ-2 та ІЛ-12 та між цитокінами ІЛ-12 та ІФН- γ у сироватці крові жінок з ендометріозом, асоційованим з безпліддям. 3) Дослідження рівня цитокінів в сироватці крові може використовуватися в якості діагностичних маркерів ендометріозу, асоційованого з безпліддям.

ЛІТЕРАТУРА:

- Адамян Л.В., Кулаков В.И., Андреева Е.Н. Эндометриозы: Руководство для врачей (издание второе переработанное). М: Медицина. – 2006. – 411 с.
- Пересада О.А. Клиника, диагностика и лечение генитального эндометриоза: Учеб. пособие. – Минск: Бел. наука, 2001. – 274 с.
- Герасимов А.М. Причины бесплодия при наружном эндометриозе // Вестник акуш. гин. – 2008. – № 1. – С. 31–35.
- Ищенко А.И., Кудрина Е.А. Эндометриоз: диагностика и лечение. – М.: МИА. 2008. – 176 с.
- Крутова В.А., Галустьян С.А., Белкина Н.В. Комплексное лечение женщин, страдающих бесплодием, ассоциированным с генитальным

- ендометриозом // Вестник акуш. гин. – 2008. – № 2. – С. 46–49.
6. Савицкий Г.А., Горбушин С.М. Перитонеальный эндометриоз и бесплодие (клинико-морфологическое исследование) / СПб.: «ЭЛ-БИ-СПб», 2002. – 170 с.
 7. Сотникова Н.Ю., Анциферова Ю.С., Филиппова Е.С., Красильникова А.К. Роль цитокинов перитонеальной жидкости в регуляции инвазивных свойств эндометриальных клеток при эндометриозе // Мать и Дитя в Кузбассе. – 2011. – спец. выпуск № 1. – С. 304–309.
 8. Сельков С.А., Ярмолинская М.И., Павлов О.В. и др. Системный и локальный уровни регуляции иммунопатогенетических процессов у пациенток с наружным генитальным эндометриозом // Журн. акуш. и жен. бол. – 2005. – Т. 54, № 1. – С. 20–28.
 9. Жданов А.В., Сухих Г.Т., Давыдова М.П. и др. Особенности корреляционных связей в системе цитокинов при гиперплазии эндометрия // Бюл. exper. биол. – 2003. – Т. 136, № 9. – С. 309–311.
 10. McLeod B., Retzlaff M. Epidemiology of endometriosis: an assessment of risk factors // Clin. Obstet. Gynecol. – 2010. – Vol. 53 (2). – P. 389–396.
 11. Allaire C. Endometriosis and infertility: a review // J. Reprod. Med. – 2006. – Vol. 51, № 3. – P. 164–168.
 12. Campo S., Campo V., Benagiano G. Infertility and adenomyosis // Obstet. Gynecol. Int. – 2012. – Vol. 78, № 12. – P. 956–960.
 13. Harada T., Iwabe T., Terakawa N. Role of cytokines in endometriosis // Fertil. Steril. – 2001. – Vol. 76, № 1. – P. 1–10.
 14. Iwabe T., Harada T., Terakawa N. Role of cytokines in endometriosis-associated infertility // Gynec. Obstet. Invest. – 2002. – Vol. 53, № 1. – P. 19–25.
 15. Senapati S., Barnhart K. Managing endometriosis-associated infertility // Clin. Obstet. Gynecol. – 2011. – Vol. 54, № 4. – P. 720–726.
 16. Socolov R., Butureanu S., Angioni S., Sindilar A., Boiculescu L., Cozma L. et al. The value of serological markers in the diagnosis and prognosis of endometriosis: a prospective case-control study // Eur J. Obstet. Gynecol. Reprod. Biol. – 2011. – Vol. 154 (2). – P. 215–217.
 17. Somigliana E., Vigano P., Tirelli A., Felicetta I., Torresani E., Vignali M., et al. Use of the concomitant serum dosage of CA 125, CA 19-9 and interleukin-6 to detect the presence of endometriosis. Results from a series of reproductive age women undergoing laparoscopic surgery for benign gynaecological conditions // Hum. Reprod. – 2004. – Vol. 19 (8). – P. 1871–1876.
 18. Mihalyi A., Gevaert O., Kyama C., Simsa P., Pochet N., De Smet F., et al. Non-invasive diagnosis of endometriosis based on a combined analysis of six plasma biomarkers // Hum. Reprod. – 2010. – Vol. 25 (3). – P. 654–664.
 19. Martinez S., Garrido N., Coperias J., Pardo F., Desco J., Garcia-Velasco J.A., et al. Serum interleukin-6 levels are elevated in women with minimal-mild endometriosis // Hum. Reprod. – 2007. – Vol. 22 (3). – P. 836–842.
 20. Seeber B., Sammel M., Fan X., Pardo F., Desco J., Garcia-Velasco J.A., et al. Panel of markers can accurately predict endometriosis in a subset of patients // Fertil. Steril. – 2008. – Vol. 89 (5). – P. 1073–1081.
 21. Wu M., Ho H. The role of cytokines in endometriosis // Am. J. Reprod. Immunol. – 2003. – Vol. 49 (5). – P. 285–296.
 22. Ohata Y., Harada M., Miyakoda H., Taniguchi F., Iwabe T., Terakawa N. Serum interleukin-6 levels are elevated in patients with ovarian endometrioma // Fertil. Steril. – 2008. – Vol. 90 (4). – P. 994–999.
 23. Demir B., Guven S., Guven E.S., Atamer Y., Gul T. Serum IL-6 level may have role in the pathophysiology of unexplained infertility // Am. J. Reprod. Immunol. – 2009. – Vol. 62. – P. 261–267.

Коваль Г.Д. Роль цитокинів у розвитку ендометріозу, поєданого з безпліддям // Загальна патологія та патологічна фізіологія. – 2012. – Т. 7, № 4. – С. 203–207.

Ендометріоз супроводжується змінами імунологічної реактивності організму, зокрема, продукції цитокинів, які, в свою чергу, часто діють в каскаді синергічно між собою. Зокрема, відомі взаємозв'язки та синергізм між ІЛ-2 та ІЛ-12, ІЛ-18 та ІНФ- γ . Досліджено концентрацію цитокинів ІЛ-1 β , ІЛ-2, ІЛ-12, ІЛ-18, ІНФ- γ та визначені їх кореляційні взаємозв'язки у сироватці крові 52 жінок зі зовнішнім генітальним ендометріозом та безпліддям. У жінок зі зовнішнім генітальним ендометріозом та безпліддям спостерігається значне зниження рівня ІЛ-2 та ІЛ-12 та підвищення рівня ІЛ-18 в сироватці крові при недостовірних змінах рівнів ІЛ-1 β та ІНФ- γ , в порівнянні з контрольною групою, та відмічаються позитивні кореляційні зв'язки між ІЛ-2 та ІЛ-12, а також ІЛ-12 та ІНФ- γ , що свідчить про синергізм цих цитокинів при ендометріозі, асоційованому з безпліддям.

Ключові слова: ендометріоз, безпліддя, цитокини, сироватка крові.

Коваль Г.Д. Роль цитокинов в развити ендометриоза, асоциированного с бесплодием // Загальна патологія та патологічна фізіологія. – 2012. – Т. 7, № 4. – С. 203–207.

Ендометриоз супроводжується змінами імунологічної реактивності організму, в частности, продукції цитокінів, які, в свою чергу, часто діють в каскаді синергічно між собою. В частности, відомі взаємозв'язки і синергізм між ІЛ-2 і ІЛ-12, ІЛ-18 і ІФН- γ . Досліджено концентрацію цитокінів ІЛ-1 β , ІЛ-2, ІЛ-12, ІЛ-18, ІФН- γ і визначені їх кореляційні зв'язки в сироватці крові 52 жінок з зовнішнім генітальним ендометриозом і безпліддям. У жінок з зовнішнім генітальним ендометриозом і безпліддям спостерігається значне зниження рівня ІЛ-2 і ІЛ-12 і підвищення рівня ІЛ-18 в сироватці крові при ненадійних змінах рівня ІЛ-1 β і ІФН- γ , порівняно з контрольною групою, і відзначаються позитивні кореляційні зв'язки між ІЛ-2 і ІЛ-12, а також ІЛ-12 і ІФН- γ , що свідчить про синергізм цих цитокінів при ендометриозі, асоційованому з безпліддям.

Ключові слова: ендометриоз, безпліддя, провоспалительні цитокіни, інтерлейкіни, сироватка крові.

Koval H.D. The role of cytokines in development of endometriosis combined with infertility // Загальна патологія та патологічна фізіологія. – 2012. – Т. 7, № 4. – С. 203 – 207.

In the development of endometriosis there are observed changes immunologic reactivity of organism, especially production of cytokines, which deal synergic. There are known interconnection and synergism between IL-2 and IL-12, IL-18 and interferon- γ . There was investigated concentration of proinflammatory cytokines IL- β , IL-2 and IL-12, IL-18 and interferon- γ and determined correlation interconnections in serum of 52 women with external genital endometriosis and infertility. There was defined in investigated women decrease level of IL-2 and IL-12 and increase level of IL-18 in serum by unreliable changes of IL-1 β and interferon- γ comparatively to control group. There are determined positive correlation connections between IL-2 and IL-12, and IL-12 and interferon- γ , that evident about synergism of these cytokines by endometriosis combined with infertility.

Keywords: endometriosis, infertility, proinflammatory cytokines, interleukins, blood serum.

УДК 616.34-007.2+616.24-002-036.12

© Лебедь К.М., 2012.

ВПЛИВ КОМБІНАЦІЇ РОФЛУМІЛАСТУ ТА ЕССЛІВЕРУ ФОРТЕ НА ПОКАЗНИКИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕТАБОЛІЗМУ ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ У ПОЄДНАННІ З НЕАЛКОГОЛЬНИМ СТЕАТОГЕПАТИТОМ

Лебедь К.М.

ДЗ «Луганський державний медичний університет».

Ключові слова: хронічне обструктивне захворювання легень, неалкогольний стеатогепатит, аденілова система.

Вступ. Хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ) – стрімко зростаюча проблема в Україні [9]. ХОЗЛ, за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВОЗ), сьогодні займає четверте місце в світі, серед причин смертності, та до 2030 року досягне третього місця [11]. У той самий час, все більшу увагу привертає патологія печінки невірусного та неалкогольного генезу, а, насамперед, неалкогольний стеатогепатит (НАСГ). В сучасних умовах НАСГ стає другим по частоті зустрічання хронічним дифузним ураженням печінки після хронічних гепатитів вірусного генезу [8].

Майже у 50 % пацієнтів, які перебувають під наглядом гастроентеролога,

виявляють поєднані захворювання, а у 6,8 % – по 4-5 різних хвороб. Поєднання ХОЗЛ і НАСГ, за даними літератури, складає до 25,7 % сполученої патології [6].

Аденілові нуклеотиди відносяться до числа найважливіших ефекторів. Аденозін-монофосфорна (АМФ) і аденозін-дифосфорна кислоти (АДФ) діють як позитивні ефектори, стимулюючи швидкість енергетичних процесів і підвищують вихід аденозін-трифосфорної кислоти (АТФ). Енергетичний статус клітини має суттєве значення для підтримання таких життєво важливих функцій як: скоротлива, терморегуляторна, транспортна, обмінна. Зниження вмісту АТФ порушує,